

ЛИТЕРАТУРА

ЛИТЕРАТУРА

Под литература (лат. *lit(t)era*, *lit(t)eratura*) най-често се разбира произведения от писмен вид, в които авторът разказва определен сюжет, история, която е фикционална, тоест неистинна, с цел развлечение, поука, или др. В сюжета участват герои, които са действащи лица на историята. Като носители на литературен текст най-често се смятат книгите, но литературата може да присъства и в интернет, като цитати или като цели текстове публикувани в уеб пространството. Тя може да съществува и под формата на устни наративи.

ИСТОРИЯ НА ПОНЯТИЕТО ЛИТЕРАТУРА

Като термин първоначално литературата е означавала буквално „*учене от книгите*“ (лат. *lit(t)era* - буква, от което на лат. *lit(t)eratura* - учене, писане, граматика), вече по-късно обозначава „*литературна продукция, произведение*“ и едва през 19 век придобива смисъла на „корпус от произведения за даден период или нация“. Тоест понятието е сравнително ново, тъй като например в античността (Древна Гърция и Рим) за литература в собствен смисъл не се говори, самата идея за литература не е била оформена, най-общо тя е била назована и за нея се е мислило като за *изкуство*.

ДЕФИНИЦИЯ И ВИДОВЕ ЛИТЕРАТУРА

Днес под литература обикновено се разбира даден обем, съвкупност, група от текстове най-често обединени под даден общ знаменател - например *народност* (българска литература), *език* (англоезична литература), *исторически период* (средновековна литература) и пр. Литературата най-общо може да се раздели на поезия или проза, но за литература са признати и драматургичните текстове, и всички записани фолклорни песни и произведения. Всъщност литературата е изкуство, наред с живописата и музиката, но разликата е, че литературата борави с езика и с езиковите знаци, докато другите изкуства са семиотични системи имащи твърде различен знаков характер.

Определянето на термина литература обикновено се категоризира като трудно начинание, но все пак под литература ние разбираме всички текстове (буквени и четивни), които са възприети от публика, критика и също традиция като 'литературни'. Тоест не всеки текст сам по себе си е или може да бъде литературен. Терминът предполага по презумпция откровената елитарност на определен текст според някакви или нечии вкусове/критерии, за да попадне той под маркера литература. Който маркер за елитарност е и маркер за значимост.

Извън елитарната, в класическия смисъл на думата, и национално-значима литература, или още обозначаваана с термина „канон“ имаме и

други литератури, които също по някакъв начин са попаднали под известни критерии за значимост:

✓ булевардна литература. Тази литература е обичана и масово купувана заради своята лесна „сдъвкваемост“, възприемаемост, основен критерий: „да бъде интересно“; понякога се използва в смисъла на дамгосващо дадено произведение понятие.

✓ маргинална литература - литература, която в световен мащаб или по отношение на канона не е от значение, но при все това е носител на ценности за ограничени и отделни групи, които я поддържат като я създават и четат. Виж: маргинално изкуство;

✓ интернет литература - ново понятие, опитващо се да осъществи писания по интернет страници, форуми, блогове, сайтове и пр.

Общността на литературата на канона, неканоновата литература и извънлитературните текстове се обобщават с понятието писмени дискурси.

*Подбрала: Виктория Апостолова; 11 „В“;
СОУ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ – Севлиево;
уч. 2007/08год*